

[Rønholt]

indsats forud for konferencen og gennem EF-medlemskabet, hvor Danmark næsten permanent hæver Fællesskabets niveau på en række områder.

Desværre indeholder EF-Kommissionens fælles udgangspunkt kun nogle retningslinjer og nogle vagt formulerede holdninger til de enkelte punkter, der forventes behandlet på UNCED-konferencen, idet man ikke sigter mod at definere en stram forhandlingsposition, men, som det udtrykkes, »et fleksibelt udgangspunkt på grundlag af nogle almindelige principper, som kan tilpasses, efterhånden som forberedelserne skrider frem.« Det er desværre en kendsgerning, at årsagen til denne uklare formulering skyldes modstridende synspunkter medlemsstaterne imellem, og det er mit håb, at regeringen forud for Riokonferencen formår at presse EF-Kommissionen til nogle holdninger, der ligger mere på linje med de danske.

Jeg har med tilfredshed noteret, at der er bevilget 1,6 mio. kr. til en række nationale NGO-aktiviteter. Det er nok kendetegnende, at NGO-aktiviteter er ligefrem proportionale med landenes demokratiske traditioner, og derfor er udenrigsministerens bevilling til internationale NGO-aktiviteter på 2 mio. kr. forståelig og logisk. UNIDO's konference i oktober 1991 om bæredygtig industriudvikling og seminaret for vandeksperter fra både industri- og udviklingslandene i november 1991, begge i Danmark, er et godt udtryk for, at forberedelserne til UNCED-processen er godt i gang alle de steder, hvor man kan bidrage til forståelse af problemerne.

Ser man på de initiativer og beslutninger, som Danmark har taget, og som burde tjene som eksempel for andre, er det værd at nævne »Energi 2000 – handlingsplan for en bæredygtig udvikling«, hvor indarbejdelsen af virkemidler til fremme af renere brændstof er en del af hovedbudskabet. Også regeringens transporthandlingsplan og Folketingets vedtagelse af vandmiljøplanen, fulgt op af regeringens handlingsplan for en bæredygtig udvikling i landbruget, er eksempler, der kan fremhæves for omverdenen.

Jeg har med tilfredshed noteret, at miljøministeren i weekenden har besluttet at udfase brugen af CFC 2 år før oprindelig vedtaget – med den klare tilkendegivelse, at der skal gives

kompensation til de virksomheder, der ikke kan opfylde kravet i de 2 år, som udfasningen er fremskyndet. Den engelske miljøminister har udtalt sig i samme retning, om end der er en tidsforskydning i forhold til den danske målsætning, og senest har også Holland og Tyskland meddelt en hurtigere udfasning af CFC. Disse udtalelser skal ses på baggrund af forudsigelserne om hyppige og mere omfattende nedbrydninger af ozonlaget i nær fremtid. Her er vi ovre i begrebet renere teknologi, og jeg finder regeringens prioritering til begrænsning af affaldsmængderne med renere teknologi som første prioritet, derefter større grad af genanvendelse, forbrænding med henblik på energiudnyttelse og endelig deponering som sidste prioritet rigtig.

Danmark har været førende i udviklingen af miljøteknologi, hvilket også afspejles af den stigende samhandel med Østlandene på netop disse områder. Regeringens håndsrækning på 130 mio. kr. til industriel udnyttelse af miljøteknologi er et signal om, at denne førerstilling ønskes bevaret eller udbygget. Det vil også være indlysende, at denne teknologi i en vis udstrækning skal kunne stilles til rådighed for udviklingslandene og Østlandene i den klare hensigt, at hjælp her vil være hjælp til selvhjælp, for ellers vil alle vore bestræbelser for at få et bedre havmiljø være overflødige. I øvrigt er netop havmiljøet et tema, som utallige miljøkonventioner er mundet ud i, og jeg er derfor helt enig med regeringen i, at de såkaldte Montreal Guide Lines bør indeholde de anerkendte principper for miljøbeskyttelse: forsigtighedsprincippet, forurenere betaler-princippet og princippet om Lifecycle Management.

Naturbeskyttelse er ikke nær så svær at diskutere i de rige lande, hvor overskudsproduktion af landbrugsvarer indbyder til alternativ anvendelse af landbrugsjorden. Både i skovloven, naturforvaltningsloven, naturbeskyttelsesloven og EF's forslag til ny landbrugsreform åbnes der mulighed for udtagning af jord til skovrejsning, naturgenopretning, dyreparker, ekstensiv landbrugsdrift osv., men det er straks betydelig vanskeligere at påtvinge fattige lande, at deres landbrugsarealer bør gendannes til skov. I lande med stor befolkningstilvækst, hvor det sociale sikkerhedsnet enten ikke eksisterer eller ligger på et niveau, der gør supplerende indtægter livsnødvendige, er det forstå-